

ĐẢM BẢO QUYỀN TỰ DO TÔN GIÁO, phản bác luận điệu xuyên tạc về tình hình tự do tôn giáo ở Việt Nam

NGUYỄN VĂN LONG*

Tóm tắt: Đảng, Nhà nước Việt Nam khẳng định: Tín ngưỡng, tôn giáo là nhu cầu tinh thần của một bộ phận Nhân dân, đang và sẽ tồn tại cùng dân tộc, đồng bào các tôn giáo là một bộ phận của khối đại đoàn kết toàn dân tộc. Từ khi Đảng ta lãnh đạo đã luôn thực hiện nhất quán chính sách tự do tín ngưỡng, tôn giáo; trong từng giai đoạn cách mạng của đất nước, đã ban hành chủ trương, chính sách, pháp luật phù hợp, đáp ứng nhu cầu tín ngưỡng, tôn giáo chính đáng của Nhân dân, tập hợp khối đại đoàn kết toàn dân tộc, đoàn kết các tôn giáo để xây dựng và phát triển đất nước.

Summary: The Party and the State of Vietnam affirms that belief and religion are the spiritual needs of a part of the People, which is existing and will exist with the country, people of all religions are part of the great national unity bloc. Since the leadership of our Party, we have consistently implemented the policy of freedom of belief and religion. In each revolutionary period of the country, appropriate guidelines, policies and laws have been promulgated, meeting the People's legitimate religious and belief needs, gathering great national unity and the religious unity to build and develop the country.

Từ khóa: Tín ngưỡng, tôn giáo; đảm bảo quyền tự do tôn giáo; phản bác luận điệu sai trái; đại đoàn kết dân tộc; Việt Nam.

Keywords: Belief, religion; guarantee the right to freedom of religion; rebut distorting claims; great national unity; Vietnam.

Nhận bài: 21/3/2023; Sửa chữa: 28/3/2023; Duyệt đăng: 3/4/2023.

Việt Nam là quốc gia đa tôn giáo cùng tồn tại trong lòng dân tộc và bình đẳng trước pháp luật. Đến năm 2021, Nhà nước ta đã công nhận 43 tổ chức tôn giáo, khoảng 27 triệu tín đồ chiếm 27% dân số cả nước.

Hơn 70 năm qua, thực hiện quan điểm của Chủ tịch Hồ Chí Minh về đảm bảo quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của Nhân dân, xây dựng khối đại đoàn kết dân tộc. Việt Nam đã chiến thắng kẻ thù xâm lược, giành lại độc lập dân tộc, thống nhất đất nước. Ngay sau khi nước nhà độc lập, ngày 3/9/1945, tại phiên họp đầu tiên của Chính phủ, Bắc đề nghị Chính phủ tuyên bố “tín ngưỡng, tự do và lương - giáo đoàn kết”. Quan điểm tư tưởng đó được Đảng, Nhà nước thể chế bằng các văn bản pháp luật, để quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo được pháp luật bảo hộ và bảo đảm ngay trên thực tế, như: Sắc lệnh số 234/SL ngày 14/6/1955 gồm 5 chương, 16 điều, quy định trách

nhiệm của Chính phủ trong việc đảm bảo quyền tự do tôn giáo của người dân và trách nhiệm, nghĩa vụ của chức sắc tôn giáo và tín đồ về hoạt động tôn giáo tại Việt Nam, “Chính phủ bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng và tự do thờ cúng của nhân dân. Không ai được xâm phạm đến quyền tự do ấy. Mọi người Việt Nam đều có quyền tự do theo một tôn giáo hoặc không theo một tôn giáo nào. Các nhà tu hành được tự do giảng đạo tại các cơ quan tôn giáo như nhà thờ, chùa, thánh thất, trường giáo lý... Khi truyền bá tôn giáo, các nhà tu hành có nhiệm vụ giáo dục cho các tín đồ lòng yêu nước, nghĩa vụ của người công dân, ý thức tôn trọng chính quyền nhân dân và pháp luật của nước Việt Nam dân chủ cộng hoà...”.

Trong tiến trình cách mạng của đất nước, để khẳng định chính sách nhất quán, những nỗ lực của Đảng, Nhà nước Việt Nam trong bảo đảm quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của Nhân dân, được khẳng định trên nguyên tắc

* Thạc sĩ, Chánh Văn phòng, Ban Tôn giáo Chính phủ.

Ủy ban Trung ương Mặt trận Tổ quốc Việt Nam và Trung ương Ủy ban Đoàn kết Công giáo Việt Nam tổ chức Hội nghị sơ kết công tác phối hợp năm 2022 và thống nhất công tác phối hợp năm 2023.

ẢNH: NGUYỄN CƯỜNG

Hiến định tại các bản Hiến pháp năm 1946, 1959, 1980, 1992 đến Hiến pháp năm 2013 được sửa đổi, bổ sung và hoàn thiện văn bản pháp luật liên quan đến tín ngưỡng, tôn giáo, tiệm cận luật pháp quốc tế và Công ước quốc tế về các quyền dân sự và chính trị, năm 1966 (ICCPR) mà Việt Nam đã tham gia thành viên, nhằm đảm bảo cho mọi người được thụ hưởng quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo ngày càng tốt hơn trên thực tế và được bảo đảm bằng các văn bản pháp luật như: Pháp lệnh 21/2004/PL-UBTVQH 11 “Quy định về hoạt động tín ngưỡng, tôn giáo”; Nghị định số 22/2005/NĐ-CP ngày 1/3/2005 “Hướng dẫn thi hành một số điều của Pháp lệnh Tín ngưỡng, tôn giáo”; Chỉ thị 1940/CT-TTg ngày 31/12/2008 của Thủ tướng Chính phủ Về nhà đất liên quan đến tôn giáo. Hiến pháp năm 2013 quy định: “Mọi người có quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo, theo hoặc không theo một tôn giáo nào”; Quốc hội khóa XIV đã ban hành Luật Tín ngưỡng, tôn giáo, Chính phủ đã ban hành Nghị định số 162/2017/NĐ-CP và các văn bản pháp luật khác đảm bảo quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo của Nhân dân...

Với sự nỗ lực của Việt Nam, trong việc hoàn thiện chủ trương, chính sách, pháp luật về tôn giáo mà tình hình, đời sống tín ngưỡng, tôn giáo ngày càng phong phú, đa dạng, số lượng chức sắc, tín đồ, cơ sở thờ tự ngày càng tăng. Qua thống kê cho thấy, năm 2003, cả nước có 6 tôn giáo, có 15 tổ chức, với 17 triệu tín đồ, khoảng 20 nghìn cơ sở thờ tự; 34 nghìn chức sắc, 78 nghìn chức việc. Năm 2022, chính quyền đã công nhận 43 tổ chức, thuộc 16 tôn

giáo khác nhau, với trên 27,2 triệu tín đồ, trên 53 nghìn chức sắc, khoảng 148 nghìn chức việc, số lượng chức sắc, chức việc trong tổ chức tôn giáo có vai trò quan trọng trong tổ chức Giáo hội, là người thụ hưởng chính sách, pháp luật về tín ngưỡng, tôn giáo, trên 29.718 cơ sở thờ tự... Bên cạnh đó, hàng năm có trên 8.000 lễ hội về tín ngưỡng, tôn giáo, với hàng vạn tín đồ tham gia; các tổ chức, cá nhân tôn giáo được khuyến khích, tạo điều kiện tham gia các hoạt động an sinh xã hội, từ thiện xã hội, chăm sóc sức khỏe cộng đồng, các tổ chức tôn giáo có trên 500 cơ sở khám chữa bệnh, trên 800 cơ sở bảo trợ xã hội, với 300 trường mầm non... Từ năm 2018 - 2021, đã cấp phép xuất bản 2.027 ấn phẩm với 7.006.240 bản in, trong đó có nhiều xuất bản phẩm được dịch ra tiếng Anh, Pháp, tiếng dân tộc và có 25 tờ báo, tạp chí của các tôn giáo đang hoạt động.

Trong 10 năm thực hiện chính sách, pháp luật về tín ngưỡng, tôn giáo, cơ quan nhà nước có thẩm quyền đã cấp hàng trăm hecta đất để xây dựng cơ sở thờ tự như: Thành phố Hồ Chí Minh đã giao 7.500m² đất cho Tổng Liên hội thánh Tin lành Việt Nam xây dựng Viện Thành kinh thần học; tỉnh Đắk Lắk giao hơn 11.000m² đất cho Tòa Giám mục Buôn Ma Thuột; thành phố Đà Nẵng giao hơn 9.000m² đất cho Tòa Giám mục Đà Nẵng; tỉnh Quảng Trị giao thêm 15 ha cho Giáo xứ La Vang... Năm 2022, chính quyền các cấp đã cấp phép xây dựng, sửa chữa, cải tạo cho 486 cơ sở, tăng 60 cơ sở thờ tự tôn giáo so với năm 2021; cấp đăng ký sinh hoạt tôn giáo tập trung cho 183

điểm nhóm; cấp quyết định xuất bản cho 140 xuất bản phẩm, với 684.250 bản in. Các hoạt động phong chức, phong phẩm, bổ nhiệm, thuyên chuyển chức sắc, chức việc; các hoạt động thành lập tổ chức tôn giáo trực thuộc; sửa đổi hiến chương, điều lệ; đăng ký chương trình hoạt động hàng năm... theo đúng quy định của pháp luật; chấp thuận cho 646 người được phong phẩm, suy cử làm chức sắc; 3.238 người được bổ nhiệm, bầu cử, suy cử làm chức việc; 424 chức việc các tôn giáo được thuyên chuyển theo đúng Hiến chương, Điều lệ.

Có thể nói, chưa bao giờ các tôn giáo có điều kiện hoạt động thuận lợi như hiện nay, quan hệ quốc tế ngày càng mở rộng, chức sắc, chức việc, tín đồ ngày càng đông, cơ sở thờ tự ngày càng khang trang, việc sinh hoạt tôn giáo của người nước ngoài tại Việt Nam được công khai theo quy định của pháp luật, tạo điều kiện để các tổ chức tôn giáo tăng cường giao lưu, học tập, trao đổi các đoàn với các tổ chức tôn giáo trên thế giới. Từ năm 2011 đến nay, đã có khoảng gần 2.000 lượt cá nhân tôn giáo xuất cảnh tham gia khoá đào tạo ở nước ngoài, tham dự hội thảo, hội nghị quốc tế liên quan đến tôn giáo; gần 500 đoàn nước ngoài, với hơn 3.000 lượt người vào Việt Nam để trao đổi, giao lưu hướng dẫn tại cơ sở thờ tự tại Việt Nam, tham dự các sự kiện tôn giáo do các tổ chức tôn giáo Việt Nam tổ chức như: Giáo hội Phật giáo Việt Nam 3 lần đăng cai Đại lễ Phật đản Liên hợp quốc VESAK, với trên 1.000 đại biểu quốc tế đến từ 120 quốc gia, vùng lãnh thổ hàng vạn quần chúng nhân dân tham dự; Lễ hội của Công giáo, Tin lành như: Đại hội đồng Giám mục Á châu; Lễ 100 năm Tin Lành đến Việt Nam; với Liên minh châu Âu (EU) phối hợp tổ chức hội thảo: "Tôn giáo Việt Nam trong bối cảnh hội nhập quốc tế, những kinh nghiệm quốc tế được chia sẻ"; Đối thoại "Liên tín ngưỡng ASEM lần thứ VI"... đón và làm việc với nhiều tổ chức, chức sắc tôn giáo đến trao đổi, tìm hiểu pháp luật tôn giáo của Việt Nam như: Tập đoàn truyền thông (WAZ) của Đức vào tìm hiểu chính sách tôn giáo của Việt Nam, kể cả các tổ chức nhân quyền tôn giáo quốc tế... Ta đã chủ động cung cấp thông tin về tình hình tôn giáo và chính sách, pháp luật về tín ngưỡng, tôn giáo của Đảng, Nhà nước, trao đổi về các vấn đề mà dư luận quốc tế quan tâm, để thấy rõ thực tiễn đời sống tôn giáo ở Việt Nam đa dạng, phong phú. Chính sách, pháp luật đã tạo điều kiện để các tôn giáo tham gia vào các lĩnh vực của đời sống xã hội như: Tham

gia vào bộ máy nhà nước cơ quan dân cử Quốc hội, Hội đồng nhân dân các cấp; tham gia các đoàn thể chính trị - xã hội, tham gia vào các lĩnh vực y tế, giáo dục, dạy nghề, từ thiện xã hội; tham gia các phong trào thi đua yêu nước; xây dựng nông thôn mới... đã đảm bảo quyền tự do tôn giáo chính đáng của Nhân dân Việt Nam.

Thế nhưng, thế lực xấu chưa bao giờ từ bỏ âm mưu "diễn biến hoà bình" lợi dụng tự do tín ngưỡng, tôn giáo móc nối với số người bất mãn chế độ, có tư tưởng định kiến với Đảng, Nhà nước ta, xuyên tạc, vu cáo Việt Nam vi phạm tự do tôn giáo, quy chụp những điều không có thật, yêu cầu thả người "đấu tranh cho tự do tôn giáo". Thực tế ở Việt Nam là tự do tôn giáo, chính sách, pháp luật của Nhà nước không nghiêm cấm giáo dân, tín đồ hành lễ tại cơ sở thờ tự. Chúng xuyên tạc quy định của Luật Tín ngưỡng, tôn giáo "việc đăng ký điểm nhóm sinh hoạt tôn giáo tập trung" là nhằm "kim kẹp hoạt động tôn giáo", lợi dụng những vấn đề xã hội như: Ô nhiễm môi trường, về công tác cán bộ, về công tác phòng, chống tham nhũng của Đảng, Nhà nước để xuyên tạc quan điểm, chủ trương, chính sách, pháp luật của Việt Nam. Với mục tiêu gây rối loạn trong dân, trong chức sắc tôn giáo và đồng bào có đạo, gây hoài nghi làm giảm sút niềm tin của chức sắc tôn giáo và tín đồ quần chúng nhân dân với Đảng và Nhà nước.

Đảng và Nhà nước ta khẳng định, động lực chủ yếu để phát triển đất nước là đoàn kết dân tộc, đoàn kết tôn giáo. Đảng và Nhà nước chủ trương xoá bỏ mặc cảm, định kiến, không phân biệt đối xử về thành phần giai cấp, dân tộc, tôn giáo, tôn trọng ý kiến khác nhau, không trái với lợi ích đất nước, lợi ích dân tộc, đề cao truyền thống nhân nghĩa, khoan dung, vì sự ổn định, phát triển của đất nước. Mỗi khi Đảng có chủ trương, quan điểm mới về tôn giáo thì Nhà nước kịp thời thể chế bằng những văn bản pháp luật để đưa vào thực tiễn. Đảng và Nhà nước ta cũng kịp thời uốn nắn, chấn chỉnh để công tác tôn giáo đi vào nề nếp, đúng hướng tạo sự tin tưởng của chức sắc tôn giáo và đồng bào có đạo để xây dựng và phát triển đất nước Việt Nam như Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nhiều lần đã khẳng định "chưa bao giờ có được cơ đồ, tiềm lực, vị thế, uy tín của đất nước như ngày nay", là do sức mạnh đoàn kết toàn dân tộc dưới sự lãnh đạo sáng suốt của Đảng, trong đó có sự đoàn kết, tập hợp các tổ chức tôn giáo, chức sắc, tín đồ sống tốt đời đẹp đạo, đóng góp tích cực vào công cuộc xây dựng và bảo vệ Tổ quốc. ❖

Tài liệu tham khảo

1. Sắc lệnh số 234/SL ngày 14/6/1955 của Chủ tịch nước Việt Nam Dân chủ Cộng hoà, Chương I, Đảm bảo quyền tự do tín ngưỡng, tôn giáo.
2. Nghị quyết số 25/NQ/TW ngày 12/3/2003 của Ban Chấp hành Trung ương Đảng về công tác tôn giáo trong tình hình mới.
3. Bước đầu tìm hiểu mối quan hệ giữa Nhà nước và Giáo hội, Nxb. Tôn giáo, Hà Nội, 2003.
4. Luận cứ phê phán các quan điểm sai trái thù địch, Nxb. Chính trị quốc gia, Hà Nội, 2014.
5. Đảng Cộng sản Việt Nam, Văn kiện Đại hội đại biểu toàn quốc lần thứ XIII, Nxb. Chính trị quốc gia Sự thật, Hà Nội, 2011, tập I.
6. Tôn giáo và chính sách tôn giáo ở Việt Nam. Nxb. Tôn giáo, Hà Nội, 2022, tr 90, 91.